

Sygn. akt I UK 306/18

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania I. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T. z udziałem zainteresowanych: S. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. , K. M. , M. R. i B. W. o podleganie ubezpieczeniom społecznym, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 17 lipca 2019 r., skargi kasacyjnej I. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 maja 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 maja 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację I. , spółki z o.o. w W. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 5 stycznia 2017 r., którym oddalono odwołanie tej spółki od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 19 maja 2014 r. stwierdzających podleganie ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu przez zainteresowane M. R. – w okresie od dnia 2 sierpnia 2011 r. do dnia 31 lipca 2013 r.- K. M. – od dnia 3 kwietnia 2012 r. do dnia 31 lipca 2013 r. – i B. W. – od dnia 10 października 2011 r. do 30 czerwca 2013 r. – z tytułu umów zlecenia na rzecz tej spółki. Sąd ustalił, że zainteresowane zawierały umowy zlecenia ze skarżącą się spółką, na podstawie

których uzyskiwały przychód miesięczny – M. R. w kwotach od 600 do 1160 zł, K. M. w kwotach od 850 do 1800 zł, a B. W. od 750 do 1600 zł. Jednocześnie wiązały się umowami zlecenia z zainteresowaną S., spółką z o.o., lecz z nich uzyskiwały przychód w kwotach 10 zł miesięcznie brutto.

Sąd odmówił rozstrzygnięcia zbiegu tytułów ubezpieczenia na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300), tj. zgodnie z wnioskiem odwołującej się wskazującej na wolę zainteresowanych co do wyboru umowy zlecenia zawartej ze spółką S. jako wyłącznego tytułu ubezpieczenia. Przyjął, że umowy o usługi na rzecz tej spółki nie miały *causae* w postaci wykonywania przez zainteresowane jakichkolwiek czynności usługowych (por. art. 750 w związku z art. 734 i 735 k.c.), lecz tylko uzyskanie drugiego tytułu do ubezpieczeń społecznych, umożliwiającego opłacanie składek w zakresie minimalnej podstawy wymiaru składek. Na podstawie art. 58 § 2 k.c. Sąd uznał umowy ze spółką S. za nieważne z powodu sprzeczności z zasadami współżycia społecznego, w tym z zasadą równego traktowania ubezpieczonych, zasadą solidaryzmu ubezpieczeń społecznych i zakazu nieuprawnionego uszczuplania środków funduszu ubezpieczeń społecznych oraz z elementarnymi zasadami obrotu prawnego. Podstawę orzeczenia stanowiło stwierdzenie, że nieważna umowa zlecenia nie może stanowić tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym na zasadzie art. 6 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Skarga kasacyjna spółki I. została oparta na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 9 ust. 2 w związku z ust. 4a w związku z art. 12 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 2 w związku z art. 38 ust. 1 oraz w związku z art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez ustalenie podlegania przez zainteresowane zleceniobiorczyni obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umów zlecenia w tej spółce, mimo istnienia w tym samym czasie innego tytułu w postaci umów zlecenia zawartych ze spółką S., „który to tytuł nie został skutecznie zakwestionowany w drodze decyzji organu rentowego”. Skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 321 § 1 w związku z art. 386 § 4 w związku z art. 477^{14a} k.p.c.

w związku z art. 9 ust. 2 w związku z ust. 4a w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 38 ust. 1 w związku z art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, polegające na wydaniu wyroku utrzymującego w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji wykraczający poza zakres zaskarżonej decyzji, tj. orzeczenie o zakresie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umów zlecenia zawartych przez M. R. , K. M. i B. W. ze spółką I. , w sytuacji w której decyzja organu rentowego nie określała zakresu podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umów zlecenia zawartych przez nie ze spółką S., ponieważ ważność tych umów pozostawała poza granicami rozpoznania w przedmiotowej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., „jako że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na treść uzasadnienia akceptującego rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji w oparciu o przyjęcie nieważności umów zlecenia zawartych z S., mimo iż kwestia ważności tych umów wykraczała poza zakres rozpoznania Sądu w przedmiotowej sprawie”. Skarżąca spółka powołała się również na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 6 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 9 ust. 2 w związku z ust. 4a w związku z art. 12 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 2 w związku z art. 38 ust. 1 oraz w związku z art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wskazując na rozbieżną wykładnię tych przepisów „w sprawach rozpoznawanych przez Sąd Apelacyjny w (...) w bardzo zbliżonych stanach faktycznych, w szczególności w niniejszej sprawie oraz w sprawach sygn. akt III AUa (...), III AUa (...), III AUa (...), III AUa (...), III AUa (...), III AUa (...), III AUa (...), III AUa (...), przy oczywiście odmiennych rozstrzygnięciach w sprawach III AUa (...), III AUa (...), III AUa (...), III AUa (...)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania albo gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi, czyli na naruszenie prawa o charakterze kwalifikowanym, wymaga odrębnego od uzasadnienia podstaw kasacyjnych wykazania, że wadliwe zastosowanie przepisu doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.). Co do zasady nie wystarczy odwoływanie się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powtórzenia argumentów podanych na uzasadnienie podstaw wniesienia skargi kasacyjnej, gdyż te nie koncentrują się na cesze ich oczywistości i jako takie nie są badane w ramach przedsądu, w którym Sąd Najwyższy ocenia tylko przyczyny kasacyjne przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Nie stanowi natomiast uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie przyczyny przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, gdyż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 kwietnia 2019 r., I UK 110/18, oddalił identycznej treści skargę kasacyjnej strony skarżącej w niniejszej sprawie, kwestionując jej stwierdzenia co do zakresu kognicji sądów w sprawach dotyczących ubezpieczenia społecznego.

W związku z tym, nie stwierdziwszy którejkolwiek z przyczyn kasacyjnych określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.